CQI

เรื่อง : ถุงมือ Safety

ชื่อหน่วยงาน : ตึกศรีตรัง กลุ่มการพยาบาล รพ.จิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

ผู้รับผิดชอบ : คุณอำนวย โสทอง , คุณเสาวนีย์ บัวพัฒน์

ผู้ร่วมรับผิดชอบ : เจ้าหน้าที่ตึกศรีตรังทุกคน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากการจำกัดพฤติกรรม
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ถูกจำกัดพฤติกรรมได้รับความปลอดภัยโดยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมถุงมือsafety

ความสำคัญและความเป็นมา

จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายระดับรุนแรง บทบาทที่สำคัญของทีมพยาบาลนอกจากการดูให้ได้ยารับยาตามแผนการรักษาทั้งยากินและยาฉีดเพื่อให้อาการสงบและผู้ป่วยปลอดภัยแล้วยังมีการดูแลที่จำเป็นอีกอย่างหนึ่งคือการจำกัดพฤติกรรมในผู้ป่วยที่ฉีดยาหรือรับประทานยาแล้วอาการไม่สงบมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายต่อตนเอง ผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม จากการดูแลผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมดังกล่าวในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาพบว่ามีอุบัติการณ์ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีปัญหาปัสสาวะไม่ออกได้ Retrainted Foley catheter with bag แก้มัดได้เองและพยายามดึงสายสวนปัสสาวะ บางรายแก้มัดได้เขย่าประตู ทุบกระจกห้องแยก เข็นเตียงกระแทกจนเตียงหลุด ในผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมทำร้ายตนเองสูงเมื่อแก้มัดได้เองก็จะตบหน้าตนเอง บางรายก็เอาศีรษะโขลกพื้น บางรายพยายามแก้มัดทำให้เกิดแผลถลอกจากการผูกมัด

จากเหตุผลที่กล่าวมาทีมการพยาบาลจึงได้ระดมความคิดเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยได้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆคือถุงมือsafety มาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยที่ถูกจำกัดพฤติกรรม เพื่อไม่ให้ผู้ป่วยที่ถูกจำกัดพฤติกรรมสามารถแก้มัดได้เอง ส่งผลให้ผู้ป่วยปลอดภัยไม่เกิดแผลถลอกจากการจำกัดพฤติกรรม ลดความเสี่ยงหรืออุบติการณ์ต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น เพิ่มประสิทธิภาพการให้การพยาบาลผู้ป่วยได้ประโยชน์สูงสุด บุคลากรพึงพอใจเกิดสุขในการทำงาน

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ป่วยตึกศรีตรัง

ตัวชี้วัด

1. ไม่เกิดอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ (0%)
2. บุคลากรพึงพอใจ 80 %

ระยะเวลาดำเนินงาน : พฤษภาคม - กรกฎาคม 2557

วิธีการดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

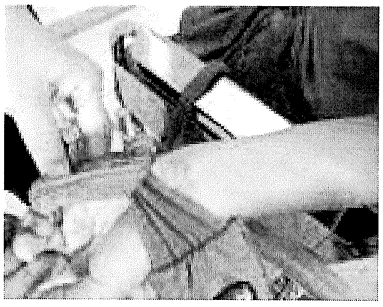
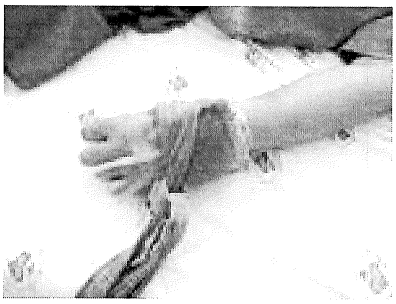
1. รวบรวมปัญหาวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหา
2. นำเสนอปัญหาแก่ผู้ร่วมงาน
3. รวบรวมแนวทางแก้ไข
4. คิดค้นนวัตกรรมถุงมือsafety
5. ทดลองปฏิบัติ
6. ประเมินผลกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน

ขั้นดำเนินการ

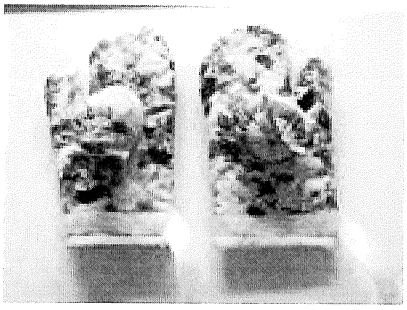
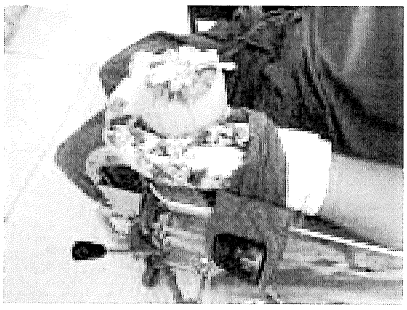
- ออกแบบร่วมกันในทีม
- นำแบบไปตัดเย็บโดยทีมผู้ตัดเย็บ
- นำถุงมือsafety มาทดลองใช้เบื้องต้น
- วางระบบ/ประชุมสื่อสารในทีมปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกัน
- นำถุงมือsafety มาใช้กับผู้ป่วยในตึกศรีตรัง
- ประเมินผลจากการใช้ถุงมือsafety โดยการสอบถาม และประเมินผลความพึงพอใจจากบุคคลากรตึกศรีตรัง
- ประเมินผลจากบันทึกใบอุบัติการณ์ลดลงหรือไม่มีเลย

ผลการดำเนินงาน

ก่อนปรับปรุง

หลังปรับปรุง

บทเรียนที่ได้รับ/การขยายผล

1.ผู้ป่วยปลอดภัย จากการจำกัดพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2.เจ้าหน้าที่มั่นใจในการปฏิบัติงาน
3.ลดอุบัติการณ์ที่ไม่พึงประสงค์
4.ขยายผลไปตึกอื่นหลังดำเนินโครงการ

CQI ชื่อผลงาน: การลดอุบัติการณ์การได้รับบาดเจ็บจากผู้ป่วยพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

2.ขื่อสมาชิกทีม : ทีมการพยาบาลตึกฝ้ายคำ

3.เป้าหมาย 3.1 เพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการและบุคลากรตลอดจนทรัพย์สินโรงพยาบาล

3.2 เพื่อพัฒนาการบริการด้านการพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

4.ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ

การเจ็บป่วยทางด้านจิตใจเป็นการเจ็บป่วยที่มักเป็นเรื้อรังและไม่หายขาด ผู้ป่วยมักมีอาการกำเริบซ้ำได้บ่อย บางคนมีอาการทางจิตรุนแรง มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อตนเองและบุคคลอื่น เกินกว่าความสามารถของญาติที่จะให้การดูแลอยู่ที่บ้านได้ แพทย์จึงมีความจำเป็นต้องรับผู้ป่วยไว้รักษาในโรงพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วย ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมปลอดภัย ในขณะที่แพทย์มีคำสั่งรับผู้ป่วยไว้รักษาในโรงพยาบาล ผู้ป่วยจิตเวชมักจะไม่ยอมรับการเจ็บป่วย ปฏิเสธการรักษา และมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง โดยแสดงออกมาทางคำพูด ทางร่างกาย หรือทั้งสองอย่าง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยเอง ผู้อื่น และ/หรือ สิ่งของ ประกอบด้วย พฤติกรรมรุนแรงทางคำพูด พฤติกรรมรุนแรงต่อร่างกายตนเอง พฤติกรรมรุนแรงต่อร่างกายผู้อื่น และหรือ พฤติกรรมรุนแรงด้านการทำลายสิ่งของ (เบญจมาพร บัวหลวง, 2548) ตึกฝ้ายคำ มีหน้าที่รับผู้ป่วยจิตเวชชายที่มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายไว้บำบัดรักษา ซึ่งผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายที่รับไว้รักษาส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วหรือประสาทหลอนทางหู ขณะอยู่รักษามักจะมีพฤติกรรมหวาดระแวงก้าวร้าวรุนแรงและต้องจำกัดพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัย

การจำกัดพฤติกรรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จำเป็นในการควบคุมพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วย ซึ่งมีภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันตัวผู้ป่วย ผู้อื่น ไม่ให้ได้รับอันตรายและป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดความเสียหาย ซึ่งจะพิจารณาใช้เมื่อให้การพยาบาลอย่างอื่นแล้วไม่ได้ผล ใน6 เดือนแรกปีงบประมาณ 2557 (ตุลาคม 2556 - มีนาคม 2557) พบว่าตึกฝ้ายคำรับผู้ป่วยใหม่จำนวน 332 รายและมีผู้ป่วยเฝ้าระวังพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 535 ราย และพบว่าวันที่ 16 พฤษภาคม2557เกิดอุบัติการณ์ระดับFซึ่งหมายถึงผู้ป่วยมีพฤติกรรมก้าวร้าวและได้รับบาดเจ็บจากการจำกัดพฤติกรรม มีบาดแผลที่ต้องเย็บ 1 ราย

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าอุบัติการณ์ดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นในหน่วยงาน ถึงแม้นว่าจะมีคู่มือในการปฏิบัติงาน(SNU -012) ตึกฝ้ายคำได้ตระหนักถึงปัญหาจึงร่วมกันวิเคราะห์ วางแผนร่วมกับกลุ่มการพยาบาลเพื่อพัฒนาคุณภาพงานบริการพยาบาลอย่างต่อเนื่องร่วมกับการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงาน ให้ผู้รับบริการ บุคลากร และสิ่งแวดล้อมปลอดภัย

5. กระบวนการพัฒนา (PDCA)

จากการทบทวนด้านระบบงานในหน่วยงาน พบปัจจัยสาเหตุของการเกิดอุบัติการณ์การได้รับบาดเจ็บจากผู้ป่วยพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง สามารถรวบรวมและจำแนกได้แต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านผู้ป่วย

1. ผู้ป่วยมีพฤติกรรมก้าวร้าว ปฏิเสธการเจ็บป่วย ไม่ร่วมมือในการรักษา
2. ผู้ป่วยมีพฤติกรรมหวาดระแวง และมีอาการประสาทหลอน เช่นมีหูแว่ว ภาพหลอน
3. ผู้ป่วยที่มีอารมณ์หุนหันพลันแล่น มีพฤติกรรมชอบช่วยเหลือผู้อื่น (manipulate)
4. ผู้ป่วยรูปร่างสูงใหญ่

ด้านบุคลากร

1. มีเจ้าหน้าที่ใหม่มาปฏิบัติงาน ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมด้านการดูแล/การจำกัดพฤติกรรมผู้ป่วยที่มีพฤติกรรม ทำ ให้ขาดทักษะด้านการดูแลผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง
2. อัตรากำลังไม่เพียงพอในช่วงสับเปลี่ยนรับประทานอาหาร

3. ประเมินอาการผู้ป่วยไม่ครอบคลุม ไม่มีการสื่อสารให้ทีมการพยาบาลทราบ ขาดการเตรียมทีมโดยทีมยังไม่พร้อม เมื่อต้องจำกัดพฤติกรรม

4. ขาดการสื่อสารระหว่างผู้ช่วยเหลือคนไข้กับพยาบาล เมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการและสัญญาณเตือนด้วยวาจาและพฤติกรรมการแสดงออกถึงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เพื่อประเมินและบริหารความเสี่ยงตามระดับความรุนแรง ตามแนวปฏิบัติที่กำหนด (SNU 012)

5. การจำกัดพฤติกรรมผู้ป่วยไม่เหมาะสม ไม่ได้ใช้ความรู้ ทักษะตามที่ได้รับการเรียนรู้และ ไม่รอทีมให้พร้อม ไม่ได้ ใช้วิธีการจำกัดพฤติกรรมที่เหมาะสมตามที่ได้เรียน/อบรม/ฝึกปฏิบัติมาซึ่งอาจคำนึงถึงการป้องกันตนเองมากเกินไป

ด้านสิ่งแวดล้อม

1. สถานที่ ห้องแยกจำกัดพฤติกรรม ค่อนข้างแคบ

2. บริเวณห้องนอน ห้องแยก ห้องสังเกตอาการอยู่ใกล้ประตู เมื่อผู้ป่วยออกมาปฏิบัติกิจวัติ ผู้ป่วยที่ปฏิเสธการเจ็บป่วยพยายามวิ่งสวนออกทางประตู

การดำเนินการ (PDCA)

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาปัญหาในหน่วยงาน/รวบรวมอุบัติการณ์

2. ประชุมปรึกษาในทีมการพยาบาลตึกฝ่ายคำร่วมกับกลุ่มการพยาบาล เพื่อลดอุบัติการณ์ในหน่วยงานและหาแนวทางปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงการได้รับบาดเจ็บจากการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

3. ศึกษาจากแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ในคู่มือการบริการสุขภาพจิตและจิตเวช กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ (SNU-012)

4. มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโดยพยาบาลวิชาชีพนำแนวทางฯมาสื่อสารให้ทีมฯทราบและทำความเข้าใจในการปฏิบัติร่วมกันและมอบหมายให้พี่เลี้ยงที่มีทักษะในการจำกัดพฤติกรรมและได้การยอมรับจากทีมการพยาบาลเป็นผู้ฝึกสอนทางด้านการปฏิบัติกรณีผู้ป่วยมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

ขั้นดำเนินการ

1. วางแผน/เตรียมปฏิบัติ โดยจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น การประเมินผู้ป่วยพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงตามแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เตรียมเชือกผูกมัดให้เพียงพอและพร้อมใช้

2. นำไปปฏิบัติกับกลุ่มเป้าหมาย โดยนำวิธีการขั้นตอนที่จะใช้ในการแก้ปัญหาไปทดลองแก้ปัญหาจริงๆ กับกลุ่มสถานการณ์ตัวอย่างโดยจัดให้มีการสื่อสารก่อนรับ-ส่งเวรโดยพยาบาลวิชาชีพนำแนวทางฯมาสื่อสารให้ทีมฯทราบและทำความเข้าใจในการปฏิบัติร่วมกัน และมอบหมายให้พี่เลี้ยงที่มีทักษะในการจำกัดพฤติกรรมและได้การยอมรับจากทีมการพยาบาลเป็นผู้ฝึกสอนทางด้านการปฏิบัติการจำกัดพฤติกรรมผู้ป่วยมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

3. ประเมินผลการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ โดยการประชุมประเมินผลในทีมการพยาบาลตึกฝ่ายคำ วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

6. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง

1. หลังดำเนินการ พบว่า ตัวชี้วัดจำนวนเจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน เป้าหมาย จำนวน 0 ราย ผลการ ปฏิบัติ ในปีงบประมาณ 2557 ในช่วง 6 เดือนหลัง (พ.ค. 2556 – ส.ค. 2557) มีจำนวน 0 ราย

2. ลดระดับความรุนแรงในบัญชีรายการความเสี่ยงจากอันดับ 1 เป็น อันดับ 5

3. การสื่อสารให้ทีมทราบเพื่อเตรียมทีมให้พร้อมโดยพยาบาลเป็นผู้เจรจาต่อรองเพื่อประวิงเวลาจะช่วยลดการ

บาดเจ็บจากการจำกัดพฤติกรรมได้

7.สิ่งที่ได้เรียนรู้

7.1 การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเพื่อประเมิน

วางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที

7.2 การทำงานเป็นทีม เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบริการเพื่อความปลอดภัยของผู้ให้และผู้รับบริการ

เพราะต้องเตรียมทีมให้พร้อมก่อนจำกัดพฤติกรรม

7.3 การสอนโดยการให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และนำสู่การปฏิบัติจริง

8.การติดต่อกับทีมงาน

8.1 นางภาวิณี	สถาพรธีระ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ 63403 (ตึกฝ้ายคำ)
8.2 นาง วัชรีวัลย์	เสาร์แก้ว	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ 63403 (ตึกฝ้ายคำ)
8.3 นายวิรัช	สุดจันทร์ฮาม	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ 63403 (ตึกฝ้ายคำ)
8.4 นายนฤพล	จันทร์เทียน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ 63403 (ตึกฝ้ายคำ)
8.5 นายวินัย	ริมไธสง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ 63403 (ตึกฝ้ายคำ)
8.6 นายพงษ์ศักษ์	ธงยศ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ 63403 (ตึกฝ้ายคำ)